

LA PREINSCRIPCIÓ ESCOLAR

A LA CIUTAT DE BARCELONA PER AL CURS 2000-2001

ALGUNES DADES I REFLEXIONS

El dia 6 de març es va iniciar el procés de preinscripció per a accedir a les diverses etapes, nivells i modalitats de l'oferta educativa, per al curs 2000-2001. A continuació us avancem unes primeres dades globals d'aquest procés, acompanyades d'un grapat d'observacions amb la intenció de facilitar pistes de cara a una anàlisi més rigorosa.

MARC GENERAL

El procés de preinscripció per a accedir a les diverses etapes, nivells i modalitats de l'oferta educativa, per al curs 2000-2001, dels centres de titularitat pública i dels centres concertats de titularitat privada, per als nivells d'educació infantil fins als d'educació postobligatòria, es va iniciar el dia 6 de març i va concloure el 14 de juliol. El procés va ser regulat per una normativa general i una d'específica per a la nostra ciutat.

L'Ajuntament de Barcelona hi participà activament a través de representants de l'Institut d'Educació, i dels secretaris i secretàries del CE dels deu districtes, formant part, en tant que representants institucionals, de les diverses comissions i col·laborant tècnicament en les tasques encomanades; com també la secretària del Consell Escolar Municipal com a representant d'aquest organisme de participació ciutadana.

Les comissions tenen per funció garantir el compliment de les normes i el tractament homogeni i de la igualtat d'oportunitats de l'accés als centres sostinguts amb fons públics, tant els de titularitat pública com privada. Els processos de preinscripció d'alguns d'aquests centres han estat analitzats per més d'una comissió, en funció de la seva oferta educativa. Seguidament es detalla el nombre de centres inclosos i el volum de sol·licituds.

ETAPA	CENTRES PÚBLICS	CENTRES PRIVATS SUBV./CONCERTATS	TOTAL
1r cicle educació infantil	44	14	58
Parvulari i primària	157	168	325
Secundària obligatòria	67	146	213
Batxillerat d'arts	5	2	7
Altres batxillerats	67	47	114
FP de grau mitjà	20	37	57
FP de grau superior	24	39	63
Arts plàstiques de grau mitjà	2	0	2
Arts plàstiques de grau superior	4	0	4

Es va gestionar un volum d'unes 44.000 sol·licituds, tal com es detalla a continuació:

CENTRES	0-3 ANYS	3-12 ANYS	12-16 ANYS
Públics	3.434	5.875	4.422
Privats sub./concertats	363	8.928	2.359
Total	3.797	14.803	6.781

CENTRES	BATXILLERAT ARTS	ALTRES BATXILLERATS	FP GRAU MITJÀ
Públics	594	2.175	2.658
Privats concertats	44	1.938	2.446
Total	638	4.113	5.104

CENTRES	FP GRAU SUP.	ARTS GRAU MITJÀ	ARTS GRAU SUP.
Públics	5.300	131	897
Privats concertats	3.700	0	0
Total	9.000	131	897

OBSERVACIONS I FETS A DESTACAR

S'ha pogut observar que l'existència d'una resolució específica per al tractament d'alumnes amb necessitats educatives derivades de situacions socials o culturals desfavorides no ha servit per als objectius proposats pel que fa al tractament diferenciat i específic d'aquests alumnes i les seves famílies. Tanmateix, es confirma la necessitat d'un funcionament permanent d'unes comissions específiques que serveixin realment per a detectar aquests casos i orientar-los al llarg de tot el curs i al marge del procés de preinscripció.

Les subcomissions d'escolarització aquest any van centrar la seva tasca en el tractament de la informació, havent-se alliberat de tasques materials de gestió. Seguidament es concreten aspectes relatius a cada etapa educativa:

EDUCACIÓ INFANTIL DE PRIMER CICLE

Dues dades ens remarquen l'especificitat d'aquest cicle educatiu respecte dels altres. La primera, la baixa proporció de centres subjectes a la seva participació en el procés de preinscripció. La segona, l'existència d'un desequilibri evident respecte el tipus d'aquests centres: 39 són de titularitat municipal, 5 estan adscrits al Departament d'Ensenyament i 14 són privats.

Cal destacar que per primera vegada des que, per al curs escolar 1997-1998, es va centralitzar la preinscripció en una comissió d'escolarització de ciutat, s'han incorporat els centres privats subvencionats, amb un total de catorze llars d'infants.

Un aspecte que cal tenir en compte és l'augment que s'ha produït en l'oferta, motivat per un increment significatiu de les places en els centres municipals i l'esmentada inclusió en el procés dels centres privats subvencionats. Tot i així, la demanda atesa fou encara reduïda, ja que només es va poder assignar plaça escolar a 1.836 sol·licituds presentades, sobre un total de 3.797.

D'altra banda, s'observa una clara tendència a sol·licitar plaça en centres públics, els quals en la majoria de casos van rebre una demanda superior a la seva oferta.

Per acabar, cal remarcar que, malgrat aquesta descompensació entre l'oferta i la demanda, van romandre algunes places vacants, en alguns casos en centres de zones amb poca densitat de població.

EDUCACIÓ INFANTIL DE SEGON CICLE I EDUCACIÓ PRIMÀRIA

La demanda registrada es concentra bàsicament a P3, ja que la gran majoria de centres inclosos en el procés inicien la seva oferta escolar en aquest nivell. També és significativa la demanda a primer de primària, nivell en què alguns centres privats inicien la seva oferta.

Hi ha un desajustament entre l'oferta i la demanda en determinats districtes, com per exemple al districte de l'Eixample, amb un dèficit d'un 8% d'oferta al sector públic, i al districte de Sant Andreu, amb un dèficit semblant al

sector privat subvencionat. A més a més, unes 980 sol·licituds no van poder ser ateses en el centre sol·licitat en primera opció, 530 de les quals sol·licitaven plaça en un centre públic.

Cal indicar que a tots els infants de P3 i de primer de primària se'ls va assignar una plaça escolar d'entre les que sol·licitaven en alguna de les opcions manifestades o bé proposada d'ofici per la comissió d'escolarització d'entre les vacants disponibles. Tot i que no es disposa de les dades de confirmació de matrícula, s'intueix que l'assignació d'ofici va tenir poca acceptació.

S'observa que, un cop conclòs el procés de preinscripció, en determinats districtes van romandre molt poques places disponibles a P3. Aquest fet és ben significatiu al sector públic, especialment als districtes de Sarrià-Sant Gervasi, Gràcia, les Corts i l'Eixample.

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

Cal destacar unes dues mil places d'excés en l'oferta inicial de primer d'ESO en relació amb la demanda potencial prevista, oferta generada bàsicament per part dels centres privats concertats que amplien significativament places i grups, tant els que són centres integrats de primària i secundària com d'altres que inicien l'oferta a partir de l'ESO. Aquest excés ha repercutit en la dispersió de la demanda i va en detriment de la consolidació organitzativa dels centres.

La reducció de places d'oferta duta a terme pel Departament d'Ensenyament a mig procés de preinscripció, ha estat més gran als centres públics (dinou grups de menys) que en els privats concertats (sis grups de menys); això ha contribuït a accentuar el desequilibri ja existent entre les dues xarxes i que en aquests moments els districtes de l'Eixample, les Corts, Sarrià-Sant Gervasi, Gràcia i Nou Barris disposen de molt poques places vacants per a poder atendre nova demanda.

És preocupant el nombre creixent de centres de secundària obligatòria –en aquests moments ja en són 58 (10 de públics i 48 de privats concertats)– que estan fent l'ESO amb només una línia, la qual cosa incideix en la qualitat dels serveis que poden generar.

És convenient que la normativa faci un tractament que permeti l'accés directe de sisè de primària a primer d'ESO entre els centres de titularitat pública, tal com es va fer als centres integrats de titularitat privada, a fi de estalviar a les famílies els tràmits administratius en el canvi d'etapa dins l'ensenyament obligatori.

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA POSTOBLIGATÒRIA I ENSENYAMENTS ARTÍSTICS

Cal assenyalar que les dues comissions d'escolarització d'aquesta etapa, a diferència de la resta de comissions, han tingut dificultats per a poder disposar a temps de tota la informació, tant pel que fa a l'oferta inicial com al procés.

En tot cas, es poden fer algunes primeres observacions. Com que el curs 2000-2001 tots els alumnes que iniciaran ensenyaments postobligatoris són els que promocionen del nou pla d'estudis, caldrà observar si l'oferta de places de batxillerat i cicles de grau mitjà prevista inicialment es correspon amb la demanda potencial generada pels nous graduats de quart d'ESO.

Cal destacar l'existència de cinc instituts que per primera vegada oferten cicles formatius a més dels batxillerats, tot tendint al model organitzatiu LOGSE, fet que en algun cas ja es preveia en el mapa escolar.

El batxillerat d'arts, per segon any consecutiu ha generat una gran demanda, superior a l'oferta, malgrat que aquesta s'hagi incrementat significativament.

Hi ha hagut una ampliació d'oferta en alguns cicles de formació professional que al curs anterior ja es demostrava com a excessiva. Contrasta amb altres cicles on s'ha previst una oferta clarament insuficient. Sembla que aquesta oferta no s'adiu amb les previsions realitzades en el mapa escolar vigent. ■

Per a més informació: mescobar@mail.bcn.es

Mariona Escobar, Jordi Baró i Francesc Iñiguez
Direcció de Planificació Educativa i Coordinació Territorial